

XXXV Konferencja Europa Karpat Zamek w Krasicy

24-26.02.2023

**Europa Środkowa.
Wspólnota myśli i działania.**

**EUROPA
KARPAT**

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Kancelaria Prezesa
Rady Ministrów

14.00-15.15

15.45-15.45

prezentacja: Rola społeczeństwa obywatelskiego w obronie i transformacji Ukrainy

Mykhaylo Khariy, Centrum na rzecz Transformacji Ukrainy, Donii Oles, były deputowany do Rady Najwyższej Ukrainy, Steckiv Taras były deputowany do Rady Najwyższej Ukrainy, Ołeksij Halaka Szeft Narodowej Agencji Łączności Strategicznej, oficer wydzielonego batalionu rozpoznawczego Sił Zbrojnych, Andriy Zelinsky, naczelny Kapelan Wojskowy Ukraińskiego Kościoła Greckokatolickiego
Narracja: prof. Maciej Szymanowski/Justyna Orłowska

15.45-17.15

Panel II

Wsparcie i odbudowa Ukrainy na drodze do Unii Europejskiej

Bezpośrednie straty materialne Ukrainy wywołane wojną, we wrześniu 2022 roku szacowano na blisko 115 mld USD. W tej chwili wynoszą one na pewno znacznie więcej. Jednocześnie szacuje się, że kraj ten utracił dotąd co najmniej 5 mln miejsc pracy, a spadek ukraińskiego PKB w 2022 roku prognozowano na poziomie od 30 do 45 proc. Ponadto, metodycznie niszczone wciąż jest krytyczna infrastruktura energetyczna Ukrainy. Dlatego też obecnie Ukraina potrzebuje przede wszystkim wsparcia militarnego i humanitarnego, ale w coraz większym stopniu będzie potrzebowała wsparcia gospodarczego, na utrzymanie stabilności gospodarczej i na odbudowę gospodarki po zniszczeniach wojennych. Stąd też w tej chwili niezwykle ważne jest to, aby powstał dobry, spójny, długoterminowy plan odbudowy Ukrainy po zakończeniu wojny. Strategia ta powinna uwzględniać nie tylko rekonstrukcję infrastruktury (energetycznej, transportowej, edukacyjnej) lecz także, a być może przede wszystkim przygotowanie gruntu pod udane wysiłki na rzecz członkostwa Ukrainy w Unii Europejskiej.

Konieczne jest także bieżące wspieranie Ukrainy dla utrzymania funkcjonowania gospodarki i stabilności finansowej państwa. Do realizacji tego celu niezbędne jest skoordynowane działanie instytucji międzynarodowych/sponsorów prowadzone w ścisłej współpracy z instytucjami Ukrainy. Jednocześnie bardzo istotne będzie wykorzystanie wiedzy i doświadczenia krajów karpaccich będących członkami Unii Europejskiej, ich instytucji publicznych, organizacji gospodarczych i pozarządowych oraz przedsiębiorstw.

Moderator: **Jerzy Kwieciński**, wiceprezes Zarządu Banku Pekao S.A. (Polska)

Paneliści:

Marlena Małąg, minister rodziny i polityki społecznej (Polska)

Olga Semeniuk-Patkowska, sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, poseł na Sejm RP (Polska)

Mykhaylo Khariy, Centrum na rzecz Transformacji Ukrainy (Ukraina)

Taras Stećkiv, były deputowany Rady Najwyższej Ukrainy (Ukraina)

Paweł Śliwa, wiceprezes Zarządu ds. Innowacji, Polska Grupa Energetyczna (Polska)

Kamil Wyszowski, dyrektor wykonawczy UN Global Compact Network Poland (Polska)

17.15

spotkanie bilateralne z min. Marleną Małąg (miejsce: Baszta)

17.15–17.30

prezentacja materiałów wideo / narratory Jan Jarosz/Justyna Orłowska/

17.30-19.00

Panel III

Archiwum Wolności Europy Karpat

Od ponad 30 lat w Europie Środkowej budujemy naszą wolność. Na poziomie państw i lokalnym. Niektóre idee są ciągle aktualne: niepodległość, prawa człowieka, wolności obywatelskie. W przyszłym roku (2024) przypada 35. rocznica rewolucyjnych przemian 1989 roku, podjętych w imię wolności. Dzisiaj proponujemy rozmowę na temat wolności w Europie Karpat. Czym jest teraz wolność? Jak wpływamy na jej kształt? Jakie wyzwania stoją przed wolnością dzisiaj i czym różnią się od wyzwań sprzed 35 lat? W jaki sposób nasze środkowoeuropejskie rozumienie wolności różni się dzisiaj od coraz bardziej powszechnego na Zachodzie? Czy kraje Europy Środkowej mają dziś większą zdolność do stawienia czoła wyzwaniom wolności niż Zachód? Co mogą dziś zrobić rządzące elity, aby bronić wolności w Europie Środkowej? Czy elity wystarczą?

Moderator: **Marek Matraszek**, Fundacja Dziedzictwa Rogera Scrutona (Wielka Brytania)

Paneliści:

Tomasz Sakiewicz, redaktor naczelny „Gazety Polskiej”, „Gazety Polskiej Codziennie”, Telewizji Republika (Polska)

Aleksander Tomsy, politolog (Czechy)

Marián Šuplata, Uniwersytet Komeńskiego w Bratysławie (Słowacja)

Ștefan Purici, prorektor ds. Relacji Międzynarodowych Uniwersytetu Stefana Wielkiego w Suczawie (Rumunia)

Paruyr Hayrikyan, Unia na Rzecz Samostanowienia Narodowego Armenii (Armenia)

Jan Musiał, prezes Przemyskiego Towarzystwa Kulturalnego (Polska)

Dénes András Nagy, Instytut Studiów Strategicznych, Ludovika – Narodowy Uniwersytet Służby Publicznej, Węgry

Maciej Szymanowski, dyrektor Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka

19.00-19.30

Prezentacja centrum w Mikuliczynie

Jan Malicki, dyrektor Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego (Polska), **Ihor Tsependa**, rektor, Przykarpacki Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Stefanyka (Ukraina)

19.30-19.45

prezentacja materiałów wideo / Justyna Orłowska

19.45-21.00

Rada Programowa Klubów Europy Karpat Otwarte spotkanie członków Rady i dyskusja programowa.

Moderator: **Marek Kuchciński**

SOBOTA, 25 LUTEGO 2023

08.50-9.00 prezentacja materiałów wideo / Krystyna Wróblewska/ Józef Ruszar

9.00-9.30 Projekt „Polska kultura w krajach Trójmorza oraz w krajach anglosaskich” / dr Paweł Nowakowski, Instytut Literatury/

9.30-11.00 **Panel IV.**
z cyklu edukacja przyszłości: Edukacja przyszłości.
Współpraca międzynarodowa.

Moderator: **Włodzimierz Bernacki**, sekretarz stanu, pełnomocnik rządu ds. moni-torowania wdrażania reformy szkolnictwa wyższego i nauki (Polska)

Paneliści:

Przemysław Czarnek, minister Edukacji i Nauki (Polska)

László Gyögy, komisarz rządu odpowiedzialny za koordynację programu

“Tanít sunk Magyarorszá gért” Nauczajmy dla Węgier (Węgry)

Markiyana Malskyy, Uniwersytet Lwowski, b. ambasador Ukrainy w RP (Ukraina)

Ihor Tsependa, rektor, Prykarpacki Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Stefanyka (Ukraina)

Ştefan Puriz, prektor ds. Relacji Międzynarodowych, Uniwersytet Stefana Wielkiego w Suczawie (Rumunia)

Peter Káša, Uniwersytet Preszowski w Preszowie (Słowacja)

Tomasz Homa SJ, prof. AIK - Rektor Akademii Ignatianum w Krakowie, Jezuita (Polska)

Magdalena Hajduk, Dyrektor Biura Nowych Technologii Instytutu Pamięci Narodowej (Polska)

Jan Pomorski, historyk, Instytut Europy Środkowej, UMCS (Polska)

spotkanie bilateralne z min. Przemysławem Czarnkiem

11.00

wydarzenie towarzyszące

9.30-11.00 **Warsztaty Laboratoria przyszłości dla dzieci i młodzieży ze szkół w Przemysłu Organizator GovTech** (miejsce: Baszta górna)

11.00-11.15 prezentacja materiałów wideo / Teresa Pamuła/Denes Andras Nagy

11.15-12.45

Panel V
Komunikacja w Europie Środkowej – nowa polityka TEN-T

Celem panelu będzie rozmowa o znaczeniu procesu rewizji podstawowych dla Europy szlaków transportowych, czyli Transeuropejskiej Sieci Transportowej TEN-T dla regionu Karpat i inwestycji transportowych w regionie i ich finansowaniu oraz rozwój połączeń lokalnych w regionie

Wypracowane propozycje zawarte w projekcie rewizji sieci TEN-T są ambitne, ale jednocześnie wpisują się w politykę transportową Polski oraz mają istotne znaczenie dla rozwoju regionu Karpat. W szczególności istotne jest wytyczenie nowego korytarza sieci TEN-T Morze bałtyckie – Morze Czarne – Morze Egejskie, który pokrywa się z Via Carpatia i Rail Carpatia. Korytarz został także przedłużony na terytorium Ukrainy i Mołdawii.

Moderator: **Bogdan Rzońca**, poseł do Parlamentu Europejskiego (Polska)

Paneliści:

Andrzej Adamczyk, minister Infrastruktury (Polska)

Rafał Weber, wiceminister Infrastruktury (Polska)

Artem Kovalov, członek Komisji Rady Najwyższej ds. transportu i infrastruktury, przewodniczący podkomisji ds. transportu kolejowego i przewodniczący podkomisji ds. transportu rzeczynego (Ukraina)

Sylwia Cieślak-Wilk, zastępca dyrektora Centrum Unijnych Projektów Transportowych (Polska)

Richárd Hirtsik, przewodniczący Komisji Spraw Europejskich, Zgromadzenie Narodowe (Węgry)

Tadeusz Chrzan, członek Komisji Infrastruktury, poseł na Sejm RP

Narratorzy: Teresa Pamuła i Jan Jarosz

12.45

spotkanie bilateralne z min. Andrzejem Adamczykiem

wydarzenie towarzyszące

Spotkanie Przemysława Czarnka, ministra edukacji i nauki z przedstawicielami nauczycieli (miejsce: Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli

13.00-14.30

Narrator: Jan Jarosz

Panel VI
z cyklu: dyplomacja parlamentarna Europy Karpat (V4+)
Panel dyskusyjny z udziałem parlamentarzystów

W Europie Środkowej i Wschodniej mamy 23 państwa. Liczba ludności wynosi ponad 192 ml. Terytorium rozciąga się na powierzchni ponad 2 mln. 378 tys. Paneliści rozmawiać będą o współpracy, wyzwaniach i przyszłości makroregionu.

Moderator: **Ryszard Terlecki**, wicemarszałek Sejmu RP

Paneliści:

Arkadiusz Mularczyk, sekretarz stanu ds. polityki europejskiej, Ministerstwo Spraw Zagranicznych (Polska)

Emanuelis Zingeris, przewodniczący delegacji do Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy, wiceprzewodniczący Komisji do Spraw Europejskich, członek Komisji Spraw Zagranicznych Seimasu (Litwa)

Viacheslav Rublov, deputowany Rady Najwyższej Ukrainy (Ukraina)

Richárd Hírsik, przewodniczący Komisji Spraw Europejskich, Zgromadzenie Narodowe (Węgry)

Richard Kols, przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych Saeimy (Łotwa)

Władysław Teofil Bartoszewski, poseł na Sejm RP (Polska)

Anna Paluch, poseł na Sejm RP (Polska)

Ewa Szymańska, poseł na Sejm RP (Polska)

14.30

spotkanie bilateralne z min. Arkadiuszem Mularczykiem

narracja: Beata Surmacz, Jan Jarosz

15.45-17.15

Panel VII
Realizm i wartości w Europie Środkowej.
Pamięci prof. Waldemara Parucha

- Czy polityka pozbawiona wartości może być długofalowo skuteczna? Co nam mówią w tej sprawie dzieje naszego regionu, zwłaszcza w XX i XXI wieku? Czy nasza „dziejowa lekcja” ma unikalny charakter?

-Wyzwania i szanse stojące przed państwami Europy środkowej w świetle gwałtownych zmian politycznych w otaczającym nas świecie (zwłaszcza w związku z wojną na Ukrainie);

-Jakie wartości łączą państwa Europy Środkowej? Gdzie można wskazać pęknięcia, które w największym stopniu oddalają nas od siebie, utrudniając współpracę?

-Zewnętrzność versus podmiotowość. Znaczenie samodzielnie formułowanych programów politycznych w Europie Środkowo-Wschodniej. Czy nasz region naprawdę dojrzał do samodzielności?

-Prof. Waldemar Paruch i jego myśl polityczno-społeczna. Co powiedziałyby nam dziś, w tak nowym kontekście historycznym?

Moderator: **Jacek Karnowski**, redaktor Naczelny „Sieci” (Polska)

Paneliści:

Zdzisław Krasnodębski, poseł do Parlamentu Europejskiego (Polska)

Ihor Tsenda, rektor, Przykarpacki Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Stefanyka (Ukraina)

Aleksander Milinkiewicz, kanclerz Wolnego Uniwersytetu Białoruskiego (Białoruś)

Imre Molnar (Węgry)

Arkadiusz Adamczyk, wydział Prawa i Nauk Społecznych Uniwersytetu Jana Kocha-nowskiego w Kielcach, Instytut Stosunków Międzynarodowych i Polityk Publicznych (Polska)

Jan Holzer, profesor, Katedr. Teorii i Metodologii Nauk o Polityce i Administracji, UMCS (Czechy)

Jan Draus, historyk, Uniwersytet Rzeszowski (Polska)

prezentacja materiałów wideo / Waldemar Wiglusz, Beata Kraska

17.30-19.00

Panel VIII
Panel z cyklu Kobiety Karpat: najważniejsze wyzwania

Inwazja Rosji niesie ze sobą ogromne koszty klimatyczne i przyrodnicze. Zniszczono duże powierzchnie lasów, w wyniku działań wojennych doszło do uwolnienia ponad 33 mln ton gazów cieplarnianych. Podczas Konwencji Karpackiej w Rzeszowie w październiku 2022w ramach polskiej prezydencji tej organizacji przedstawiony został raport dot. szkód środowiskowych w Karpatach spowodowanych działaniami wojennymi, a jego wnioski posłużą do oceny potrzeb i wypracowania mechanizmów możliwego wsparcia materialowego i finansowego dla Ukrainy. Agresja Rosji spowodowała śmierć tysięcy ofiar cywilnych, wewnętrzne przesiedlenie oraz emigrację ponad 13 mln osób. Pociągnęła za sobą również ogromne straty materialne, obejmujące zniszczenia budynków mieszkalnych i infrastruktury, w tym energetycznej. Pytanie jaką rolę mogą odegrać kobiety, aby sprostać aktualnym wyzwaniom.

Moderator: **Anna Moskwa**, minister Klimatu i Środowiska (Polska)

Paneliści:

Zsófia Rácz, Komisarz Ministerialny ds. Kontaktów z Młodzieżą, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (Węgry)

Ołena Kopanchuk, deputowana, wiceprzewodnicząca Komisji Budżetowej Rady Najwyższej (Ukraina)

Agnieszka Ścigaj, minister - członek Rady Ministrów, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (Polska)

Oksana Yurynets, przewodnicząca NGO Europejskiej Agencji Współpracy (Ukraina)

Inna Kuley, działaczka społeczna, założycielka Komitetu Obrony Represjonowanych (Białoruś)

Krystyna Wróblewska, prezes Stowarzyszenia Kobiety Karpat

Monika Lach, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 w Przemyślu

20.30-22.20

Spotkanie z artystami:

Januszem Kapustą, malarzem i scenografem. Twórcą K-Dronu, Piotrem Biesem dr sztuk pięknych, artystą, rzeźbiarzem, **Andrzejem Cieszyńskim**, dyrektorem Galerii Sztuki Współczesnej w Przemysłu. Miejsce: dziedziniec Zamku

NIEDZIELA, 26 LUTEGO 2023

9.30

Narracja: Natalia Atamas-Paniw

Prezentacja projektów zrealizowanych w ramach programu

Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina

/Alicja Wosik-Majewska, Interreg/

10.00-11.30

Narracja: Natalia Atamas-Paniw, Waldemar Wiglusz

Panel IX

30 lat Euroregionu Karpackiego. Karpaty, Alpy.

Motto panelu „Ciepłiwy jest lepszy niż mocny”

(spotkanie otwarte z udziałem samorządowców z Podkarpacia i zagranicy)

Euroregion Karpacki obchodzi w 2023 roku 30 rocznicę powstania. Przez ostatnie trzy dekady swojej działalności przeszedł drogę od idei do organizacji o statusie Transgranicznego Podmiotu Prawnego – jedynej tego typu struktury na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej. Przeszedł drogę w dynamicznie zmieniającym się międzynarodowym środowisku politycznym, prawnym, gospodarczym i społecznym. Los Euroregionu był ściśle związany z procesem transformacji Europy Środkowej. Dyskusja podczas Panelu skupiać będzie się wokół przyszłości, wyzwań i perspektyw rozwoju różnych form współpracy terytorialnej na obszarze Karpat. Punktem wyjścia będzie nowa strategia Euroregionu Karpackiego „Karpacki Horyzont 2030”. Zmieniła ona politykę organizacji, zdefiniowała jej cele i paradygmaty. Funkcją podstawową Euroregionu jest ŁĄCZENIE a odbywać się ono będzie w procesowym ujęciu INTEGRACJA – KOMERCJALIZACJA – INTERNACJONALIZACJA potencjału Karpat. Aby osiągnąć zaplanowany pułap kompetencji Euroregion musi stać się profesjonalną, silną i dużą organizacją, atrakcyjną dla aktorów sektora publicznego, prywatnego i pozarządowego w Karpatach oraz partnerów na poziomie europejskim i globalnym. Tylko taki Euroregion, obecny, aktywny i silny poprzez swoich członków, interesariuszy i partnerów, kompetentny i profesjonalny poprzez swoje struktury będzie mógł w realny sposób wpływać na rozwój obszaru Karpat. Podczas debaty będzie również możliwość porównania, dzięki uczestnictwu szwajcarskich partnerów Euroregionu rozwiązań z obszaru ALP i Karpat w dziedzinie polityki rozwoju.

Do uczestnictwa w dyskusji zaproszeni zostali przedstawiciele partnerów Euroregionu oraz instytucji istotnych z punktu widzenia jego działalności. Rozmowa dotyczyć będzie różnych aspektów funkcjonowania Euroregionu i jego otoczenia bliższego i dalszego. Na tle tego obrazu rozważana będzie wizja jego dalszego funkcjonowania.

Moderator: **Dawid Lasek**, wiceprezes, sekretarz Generalny Euroregionu Karpackiego

Paneliści:

Małgorzata Jarońska-Jedynak, sekretarz stanu, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (Polska)

Sandor Koles, prezes Fundacji Karpackiej (Węgry)

Manu Broccard, Instytut Turystyki w Sierre HES-SO Valais (Szwajcaria)

Heino Meessen, Uniwersytet w Bernie (Szwajcaria)

Andrzej Szarata, przewodniczący Rady Naukowej Euroregionu Karpackiego, Dziekan Wydziału Inżynierii Łądowej Politechniki Krakowskiej (Polska)

Piotr Pilch, wicemarszałek województwa podkarpackiego (Polska)

Josef Polaczko, szef Stowarzyszenia Euroregion Karpacki Słowacja Północ

11.30-11.45

prezentacja materiałów wideo

11.45-13.15

Panel X

Bezpieczeństwo żywnościowe i strategiczna autonomiczność UE wobec wojny na Ukrainie (przedstawienie polityki rolnej) (spotkanie otwarte z udziałem rolników, samorządowców z Podkarpacia)

Moderator: **Teresa Pamuła**, poseł na Sejm RP, członek Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Polska)

Paneliści:

Janusz Wojciechowski, komisarz UE ds. rolnictwa

Martin Kováčik wiceminister rolnictwa (Słowacja)

Krzysztof Cieciora, wiceminister podsekretarz stanu, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Oleksandr Gaydu, przewodniczący Komitetu Rady Najwyższej Ukrainy ds. Polityki Rolnej i Gruntowej

13.30-14.30

zakończenie konferencji

EUROPA KARPAT

ORGANIZATORZY :

WSPÓŁORGANIZATORZY:

PARTNERZY:

Podkarpacki Urząd Marszałkowski

